

cutting through complexity

„A társaságoknak figyelembe kell venniük a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodásokra vonatkozó közzétételi követelmények IASB általi pontosításának potenciális hatását.”

Andrew Vials,

A KPMG IFRS pénzügyi instrumentumok területének globális vezetője

A pénzügyi instrumentumok IFRS szerinti elszámolásának jövője

Az IFRS hírlevél: Pénzügyi instrumentumok jelen száma az IASB pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatos (az IAS 39 felváltását célzó) projektjével kapcsolatos 2013. februári megbeszéléseit és nem végleges döntéseit emeli ki.

Kiemelt témák

A származékos termékek átkötésének hatása a fedezeti kapcsolatokra

- Az IASB ki fogja bővíteni a javasolt könnyítés hatókörét, hogy az magában foglalja a származékos ügyletek feltételeinek egy központi szerződő féllel történő átkötésének tulajdonítható változásait – például a biztosítéki háttér változásait.

Az IFRS 7-ben szereplő közzétételeknek a kiszervezett/eladott hitelek tovább folytatott kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodásokra való alkalmazandósága

- Az IASB jelezte, hogy szándéka szerint a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások az IFRS 7 standard átadott eszközökben fennálló folytatódó részvételre vonatkozó közzétételi követelményeinek hatókörébe esnek.

Februárban az IASB nem folytatott megbeszélést a besorolás és értékelés, értékvesztés és fedezeti elszámolás témájú fő projektjeiről.

KÉT GYAKORLATI TÉMA KEZELÉSE

Ami eddig történt...

2008 novemberére óta dolgozik az IASB azon, hogy pénzügyi instrumentumokra vonatkozó standardját (*IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés*) egy továbbfejlesztett és egyszerűbb standarddal váltsa fel. Az IASB három fázisra osztotta a projektjét:

1. fázis: Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek besorolása és értékelése
2. fázis: Értékvesztési módszertan
3. fázis: Fedezeti elszámolás.

2008 decemberében az FASB hasonló projektet tűzött napirendjére, nem követte azonban az IASB fázisokra bontó megközelítését.

Az IASB kiadta az *IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok* (2009) és *IFRS 9* (2010) standardokat, amelyek a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek besorolására és értékelésére vonatkozó követelményeket tartalmazzák. Ezek a standardok 2015. január 1-jétől hatályosak. 2012 novemberében az IASB nyilvános tervezetet adott ki az *IFRS 9* besorolási és értékelési követelményeinek korlátozott módosításairól.

A Testületek közösen dolgoztak a pénzügyi eszközök értékvesztésének a várható hitelezési veszteségeken alapuló modelljén, amely felváltaná az *IAS 39* jelenlegi felmerült veszteség modelljét. A Testületek korábban nyilvánosságra hozták saját eltérő javasolataikat 2009 novemberében (IASB), illetve 2010 májusában (FASB) és közös kiegészítő dokumentumot tettek közzé 2011 januárjában az értékvesztés megjelenítéséről a nyitott portfóliókban. A 2012. júliusi közös megbeszélésen azonban az FASB aggodalmát fejezte ki a közös projekt irányát illetően, és 2012 decemberében nyilvános tervezetet adott ki saját értékvesztési modelljéről, a jelenleg várható hitelezési veszteség modellről. Ezalatt az IASB egyedül folytatta háromkosaras értékvesztési modelljének kidolgozását, és új nyilvános tervezet kiadását tervezi 2013 első negyedévének végén.

Az IASB két részre osztotta a fedezeti elszámolásokra vonatkozó fázist: az általános célú fedezeti elszámolásokra és a makrofedezeti elszámolásokra. 2012 szeptemberében kibocsátotta az általános célú fedezeti elszámolásra vonatkozó standard áttekintési tervezetét, és dolgozik azon, hogy 2013 első felében vitairatot bocsásson ki a makrofedezeti elszámolásról.

Mi történt januárban?

2013 februárjában az IASB szüneteltette az *IAS 39* felváltását célzó fő projektjeinek – vagyis a besorolás és értékelés, értékvesztés és fedezeti elszámolás – megbeszélését, és a pénzügyi eszközök elszámolásához és közzétételéhez kapcsolódóan felmerült két gyakorlati kérdést vitatott meg.

Az IASB kiterjesztette javasolt könnyítésének hatókörét, amely megengedné a fedezeti elszámolás folytatását, ha egy származékos terméket központi szerződő féllel kötnek át, és egy esetleges átkötés hatásával nem foglalkoztak az eredeti fedezeti dokumentációban. Az IASB most úgy fogalmazza majd meg javaslatait, hogy a származékos szerződés biztosítéki feltételeinek változása átkötéskor nem zárna ki a célzott könnyítést.

Emellett az IASB pontosította az *IFRS 7 Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standardban szereplő, a pénzügyi eszközök átadására vonatkozó közzétételeknek a kiszervezett/eladott hitelek tovább folytatott kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodásokra való alkalmazandóságát. Ez a pontosítás azért különösen fontos, mert az említett közzétételi követelmények már hatályosak.

Az *IFRS 9*-cel kapcsolatos tevékenységet várhatóan hamarosan folytatják – minden jel arra utal, hogy márciusban kiadják az új értékvesztési nyilvános tervezetet.

Tartalomjegyzék

A származékos termékek átkötésének hatása a fedezeti kapcsolatokra	4
Az IFRS 7-ben szereplő közzétételeknek a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodásokra való alkalmazandósága	7
Projektmérőldkövek és a végrehajtás ütemezése	9
Bővebb információ	10
KPMG-kapcsolattartók	11

A SZÁRMAZÉKOS TERMÉKEK ÁTKÖTÉSÉNEK HATÁSA A FEDEZETI KAPCSOLATOKRA

Ki fogják bővíteni a javasolt könnyítés hatókörét, hogy az magában foglalja a származékos ügyletek feltételeinek egy központi szerződő féllel történő átkötésnek tulajdonítható változásait – például a biztosítéki háttér változásait.

Miben áll a probléma?

2013 januárjában az IFRS Értelmezési Bizottság és az IASB megvitatta azt a javaslatot, hogy egészítsék ki az IAS 39 és IFRS 9 standardokat egy olyan kivétellel, amely megengedi a meglévő fedezeti kapcsolat folytatását akkor is, ha egy, az eredeti fedezeti dokumentációban nem szereplő átkötés megfelel bizonyos kritériumoknak. Ez arra az aggodalomra ad választ, miszerint sok fedezeti elszámolási kapcsolatot meg kellene szüntetni abban az időpontban, amikor számos joghatóságban kötelező lesz egy központi szerződő féllel átkötni a tőzsdén kívüli (OTC) származékos ügyleteket.

Az IASB nem véglegesen úgy döntött, hogy a javasolt módosítás hatókörét azokra a körülményekre korlátozza, amikor:

- az átkötésre jogszabály, szabályozás vagy hasonló jogszabályi kötelezettségen alapuló követelmények eredményeképpen van szükség
- az átkötés az eredeti OTC származékos szerződés valamennyi szerződő felét ugyanúgy érinti, és
- az eredeti OTC származékos szerződés feltételei nem változnak azon kívül, hogy egy központi szerződő fél lett a másik szerződő fél.

A nem végleges döntést követően néhány érdekelt aggodalmát fejezte ki arra vonatkozóan, hogy a harmadik kritérium túl szűk, és ez azt eredményezné, hogy a javaslatok nem érnék el a kívánt könnyítést. Ezek az érdekeltek felhívták a figyelmet arra, hogy a biztosítéki feltételek valószínűleg szintén megváltoznak, amikor egy OTC származékos terméket egy központi szerződő féllel kötnek át.

Mit javasoltak a munkatársak?

A munkatársak azt javasolták, hogy az IASB szélesítse ki a harmadik kritériumot, hogy az megengedje a származékos termék más feltételeinek – például a biztosítéki feltételeknek – a változását, amennyiben az ilyen változások közvetlenül a központi szerződő féllel történő átkötésnek tulajdoníthatók. Emellett a munkatársak felhívták a figyelmet arra, hogy az átkötött származékos termékre vonatkozó biztosítéki feltételek változásai érintenék a származékos termék valós értéken történő értékelését, valamint a fedezeti kapcsolat hatékonyságának meghatározását.

A munkatársak arról is tájékoztatták az IASB-t, hogy a Kurátorok Megfelelő Folyamat Felügyeleti Bizottsága 30 napos véleményezési időszakot hagyott jóvá a javasolt módosításra vonatkozóan.

Mit vitatott meg az IASB?

A Testület néhány tagja kijelentette, hogy fontos a javasolt kivétel hatókörének helyes kialakítása: ha túl szűk lenne, akkor a javaslatok nem eredményeznék a kívánt könnyítést, viszont ha túl tág, akkor visszaélések történhetnének.

A Testület egyik tagja megjegyezte, hogy a javaslatok olyan helyzetekre korlátozódnak, amikor egy társaságnak kötelező központi szerződő féllel átkötnie az OTC származékos terméket, és a központi szerződő féllel történő önkéntes átkötések a korlátozott kivétel hatókörén kívül lennének. A Testületnek ez a tagja kérte, hogy a nyilvános tervezet véleménykérésében legyen egy kérdés az önkéntes átkötésekről. A munkatársak egyetértettek.

Milyen döntést hozott az IASB?

Az IASB egyetértett a munkatársak javaslatával.

A következő lépések

Az IASB 2013. február végén vagy március elején szeretné kiadni a javasolt módosítás nyilvános tervezetét.

AZ IFRS 7-BEN SZEREPLŐ KÖZZÉTÉTELEKNEK A KISZERVEZETT / ELADOTT HITELEK FOLYTATÓDÓ KEZELÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL KÖTÖTT MEGÁLLAPODÁSOKRA VALÓ ALKALMAZANDÓSÁGA

Az IASB jelezte, hogy szándéka szerint a kiszervezett/ eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások az IFRS 7 standard átadott eszközökben fennálló folytatódó részvételre vonatkozó közzétételi követelményeinek hatókörébe esnek.

Miben áll a probléma?

2010 októberében az IASB kibocsátotta a *Közzétételek—Pénzügyi eszközök átadása* módosítást (Az IFRS 7 módosításai). Ezek a módosítások az IFRS 7 standardot kiegészítették a 42A–H pontokkal, amelyek a pénzügyi eszközök átadására vonatkozó információk közzétételét írják elő, beleértve a gazdálkodó egység folytatódó részvételét a kivezetett átadott eszközökben.

Az említett közzétételek hatóköre szempontjából a kulcs a „folytatódó részvétel” definíciója. Az IFRS 7.42C a folytatódó részvétel általános definícióját tartalmazza az IFRS 7.42E–H pontokban szereplő közzétételi követelmények alkalmazásának szempontjából. Egy adott gazdálkodó egység folytatódó részvétellel rendelkezik egy átadott eszközben, ha az átadás részeként a gazdálkodó egység:

- megtart bármilyen, az átadott pénzügyi eszközben eredendően meglévő szerződéses jogot vagy kötelmet, vagy
- bármilyen új szerződéses jogot vagy kötelmet szerez az átadott pénzügyi eszközre vonatkozóan.

Az IFRS 7.42C azonban három tételt kizár a „folytatódó részvételnek” ebből az általános definíciójából:

- csalási szándékú átadásra vonatkozó szokásos nyilatkozatok és jóállás, valamint az ésszerűség, jóhiszeműség és becsületes ügyletkötés fogalmai, amelyek jogi lépés eredményeként érvényteleníthetnek egy átadást (IFRS 7.42C(a))
- az átadott pénzügyi eszköz visszaszerzését célzó határidős, opciós vagy egyéb szerződések, amelyekre vonatkozóan a szerződéses ár (vagy lehívási ár) az átadott pénzügyi eszköz valós értéke (IFRS 7.42C(b)) vagy
- olyan megállapodás, amelynek keretében egy gazdálkodó egység fenntartja az egy adott pénzügyi eszköz cash flow-inak átvételére jogosító szerződéses jogokat, de szerződéses kötelmet vállal a cash flow-k egy vagy több gazdálkodó egység részére történő kifizetésére, és teljesülnek az IAS 39.19 (a)–(c) pontjaiban foglalt feltételek (IFRS 7.42C(c)).

2012 októberében az IFRS Értelmezési Bizottságtól pontosítást kértek arra vonatkozóan, hogy a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokból eredő jogok és kötelek folytatódó részvételnek minősülnek-e az átadással kapcsolatos közzétételek szempontjából. Ennek az elemzésnek két összetevője volt:

- megfelelnek-e a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások a folytatódó részvétel IFRS 7.42C pontban szereplő általános definíciójának, és
- megfelelnek-e a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások a folytatódó részvétel általános definíciója alóli, az IFRS 7.42C(a)–(c) pontokban szereplő kivételek valamelyikének (különösen az IFRS 7.42C(c) pontban szereplő, azonnali továbbadási kötelezettségre vonatkozó megállapodásokra vonatkozó kivételnek).

2013 januárjában a Bizottság felhívta a figyelmet arra, hogy az IFRS 7.42C szövege alapján nem egyértelmű, hogy a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások folytatódó részvételnek minősülnek-e az átadással kapcsolatos közzétételi követelmények alkalmazásának szempontjából. A Bizottság javasolta, hogy az IASB mérlegelje az IFRS 7.42C pontban a folytatódó részvételre vonatkozóan szereplő követelmények pontosítását.

Mit javasoltak a munkatársak?

A munkatársak kifejtették azt az álláspontjukat, hogy szinte valamennyi, a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodás megfelelne a folytatódó részvétel IFRS 7.42C pontban szereplő általános definíciójának, mert a kiszervezett/ eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások az átadott pénzügyi eszközre vonatkozó szerződéses jogokat és/vagy köteleket eredményeznek. Vagyis, a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások eredményezhetnek akár:

- az átadott pénzügyi eszközben eredendően meglévő szerződéses jogok egy részének megtartására való jogosultságot – például a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokért kapott díjakon keresztül, akár
- az átadott pénzügyi eszközhöz kapcsolódó új jogot/kötelmet – például a kapcsolódó eszközök kezelésére vonatkozó megállapodás alapján.

Emellett a munkatársak megjegyezték, hogy sok olyan, a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodás van, amelyek esetében a gazdálkodó egység nem tartja fenn az átadott pénzügyi eszközből származó cash flow-k beszedésére vonatkozó jogokat – vagyis, amikor a gazdálkodó egység ugyan továbbra is nyújt kezelési szolgáltatásokat, de a szerződéses cash flow-k átvételére vonatkozó jogokat átadta az átvevőnek. Ezért csak korlátozott számú, a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodást lehetne kizárni a közzétételek hatóköre alól az IFRS 7.42C(c) pontban szereplő kivétel okán.

Mit vitatott meg az IASB?

A Testület néhány tagja megemlítette, hogy annak idején, amikor 2010 októberében kiadták az IFRS 7 módosításait, ők úgy értelmezték, hogy a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások a közzétételek hatókörébe esnek.

Néhányan megjegyezték, hogy nem értik, miért vannak ettől eltérő vélemények erről a kérdésről.

Milyen döntést hozott az IASB?

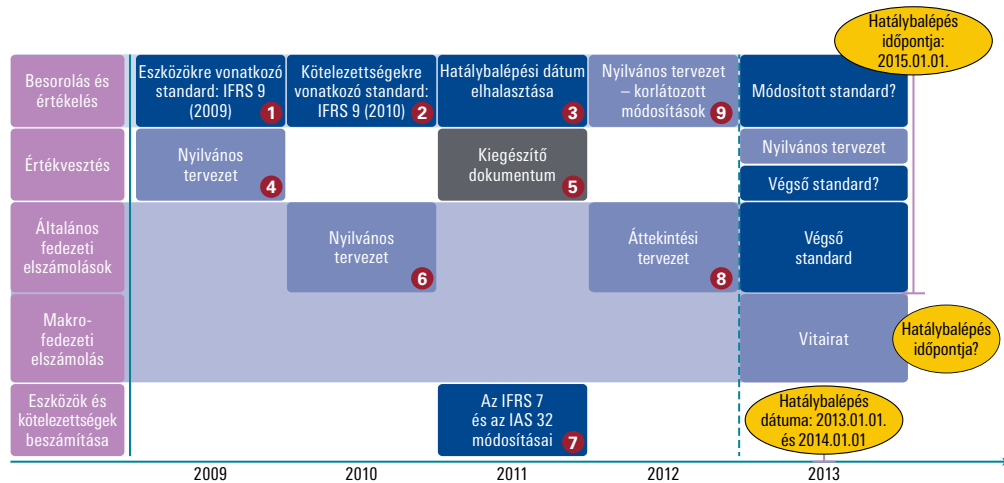
Az IASB jelezte, hogy szándéka szerint a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások megfelelnek a folytatódó részvétel definíciójának, és az IFRS 7.42C az átadással kapcsolatos közzétételi követelmények közé foglalja a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodásokat. Az IASB felkérte a munkatársakat, hogy számoljanak be erről a véleményről az IFRS Értelmezési Bizottságnak, és kérdezzék meg a Bizottságot, gondolja-e, hogy pontosításra van szükség annak egyértelművé tételéhez, hogy a kiszervezett/eladott hitelek folytatódó kezelésével kapcsolatos szolgáltatásokról kötött megállapodások az átadással kapcsolatos közzétételek hatókörébe esnek, és ha igen, hogyan gondolja ezt megtenni.

A következő lépések

A munkatársak egy későbbi megbeszélésen számolnak majd be a megbeszélés eredményéről az IFRS Értelmezési Bizottságnak.

PROJEKTMÉR FÖLDKÖVEK ÉS A VÉGREHAJTÁS ÜTEMEZÉSE

A jelenlegi munkaterv jelentős előrehaladást jelez előre 2013-ben, amely szükséges lesz az IFRS 9 2015. január 1-jei hatálybalépési dátumának tartásához.

Forrás: IASB munkaterv – 2012. december 4-i tervezett célok

Kiadványsorozatunk megvizsgálja a munkaterv különböző aspektusait és ahol releváns, összehasonlítást közöl az IAS 39-cel.

	A KPMG kiadványai (jelenleg csak angol nyelven érhető el)
1	<p>Első benyomások: IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok (2009. december)</p> <ul style="list-style-type: none"> A KPMG IFRS 9-re vonatkozó legfrissebb és átfogó véleményei a következő kiadványban olvashatók <i>Insights into IFRS: 7A fejezet – Pénzügyi instrumentumok: IFRS 9.</i>
2	<p>Első benyomások: Az IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok kiegészítései (2010. december)</p> <ul style="list-style-type: none"> A KPMG IFRS 9-re vonatkozó legfrissebb és átfogó véleményei a következő kiadványban olvashatók <i>Insights into IFRS: 7A fejezet – Pénzügyi instrumentumok: IFRS 9.</i>
3	<p>In the Headlines: Az IFRS 9 módosítása – Az IFRS 9 kötelező hatálybalépésének időpontját elhalasztották 2015. január 1-jére (2011. december)</p>
4	<p>New on the Horizon: ED/2009/12 Pénzügyi instrumentumok: Amortizált bekerülési érték és értékvesztés (2009. november)</p>
5	<p>New on the Horizon: Nyitott portfólióban értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése (2011. február)</p>
6	<p>New on the Horizon: Fedezeti elszámolás (2011. január)</p>
7	<p>Első benyomások: Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szembeni beszámítása (2012. február)</p>
8	<p>New on the Horizon: Fedezeti elszámolás (2012. szeptember)</p>
9	<p>In the Headlines: Az IFRS javasolt módosításai 9 – Besorolás és értékelés (2012. november)</p>

További információk találhatóak a projektről [weboldalunkon](#).

Az [IASB weboldalán](#) és az [FASB weboldalán](#) a Testületek üléseinek összefoglalása, ülési anyagok, projekt-összefoglalások és státusfrissítések találhatóak.

BŐVEBB INFORMÁCIÓ

A pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatos (az IAS 39 felváltását célzó) projektre vonatkozóan bővebb információkért kérjük, forduljon szokásos KPMG-kapcsolattartójához vagy látogasson el az [IFRS – financial instruments](#) weboldalra, mely aktuális témákkal foglalkozik, és üzletágak szerint nyújt részletes információkat az IFRS-ről.

Felkeresheti a [Financial Instruments](#) oldalt is az IASB weboldalán.

A KPMG Global IFRS Institute oldalán a kpmg.com/ifrs elérési útvonalon megtalálja a KPMG-nek az IASB főbb projektjeivel és más tevékenységeivel foglalkozó legfrissebb kiadványait.

Az [IFRS – bevétel](#) aktuális témákkal foglalkozó oldalunkon megtalálhatók a bevételek projektre vonatkozó anyagaink, köztük az *IFRS Hírlevél: Bevétel*.

Az [IFRS – biztosítás](#) aktuális témákkal foglalkozó oldalunkon megtalálhatók a biztosítási projektre vonatkozó anyagaink, köztük az *IFRS Hírlevél: Biztosítás*.

Az [IFRS – lízingek](#) aktuális témákkal foglalkozó oldalunkon megtalálhatók a lízingekkel kapcsolatos projektre vonatkozó anyagaink, köztük az *IFRS Hírlevél: Lízingek*.

Az *IFRS Hírlevél: A kiegyensúlyozó tételek* című kiadványunk, amely az IFRS szűk hatókörű módosításait állítja középpontba a következő weboldalon érhető el: kpmg.com/ifrs.

KPMG KAPCSOLATTARTÓK:

Magyarország

Rakó Ágnes
**Számviteli tanácsadási
szolgáltatások**
igazgató
T: +36 1 887 7438
E: agnes.rako@kpmg.hu

Katzer Zsolt
**Számviteli tanácsadási
szolgáltatások**
menedzser
T: +36 1 887 7167
E: zsolt.katzer@kpmg.hu

Amerika

Michael Hall
T: +1 212 872 5665
E: mhall@kpmg.com

Tracy Benard
T: +1 212 872 6073
E: tbenard@kpmg.com

Ázsiai-csendes-óceáni térség

Reinhard Klemmer
T: +65 6213 2333
E: rklemmer2@kpmg.com.sg

Yoshihiro Kurokawa
T: +81 3 3548 5555 x.6595
E: yoshihiro.kurokawa@jp.kpmg.com

Európa, Közel-Kelet és Afrika

Colin Martin
T: +44 20 7311 5184
E: colin.martin@kpmg.co.uk

Venkataramanan Vishwanath
T: +91 22 3090 1944
E: vv@kpmg.com

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk munkájáért a jelen kiadvány fő szerzőjének, Robert Sledge-nek.

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó és a „cutting through complexity” a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2013 KPMG Tanácsadó Kft, a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez (“KPMG International”), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.